

Чернышевского ул., д.23, г.Лаишево
422610

Чернышевский урамы, 23 нче йорт
Лаеш ш. 422610

Тел: 8-(84378) -2-52-28 Факс: 8-(84378) -2-54-34
e-mail: Ispolkom.Laishevo@tatar.ru

2023 елның 22 июне

1974 номер

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы жирле үзидарә органнарында файдаланыла торган мәгълүмат системаларында кискен куркынычлыкларны ачыклау, анализлау һәм бетерү регламентын раслау турында

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы жирле үзидарә органнарында мәгълүматлаштыру куркынычсызлыгын тәэмин итүне көчәйтү һәм мәгълүмат системаларының иминлеген арттыру максатларында, Россия ФСТЭК методик документларына ярашлы рәвештә, **каرار бирәм:**

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы жирле үзидарә органнарында файдаланыла торган мәгълүмат системаларында кискен куркынычлыкларны ачыклау, анализлау һәм бетерү регламентын расларга.
2. Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында-<http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә)
- 3.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны ММЧ белән эшләү, мәгълүматлаштыру һәм мәгълүматлаштыруны яклау бүлеге начальнигы А. Т. Әмировага йөкләргә.

Житәкче

А.Ә. Нурмөхәммәтов

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы жирле үзидарә органнында файдаланыла торган мәгълүмат системаларында кискен куркынычлыкларны ачыклау, анализлау һәм бетерү регламенты

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Органда, оешмада файдаланыла торган мәгълүмат системаларында (алга таба – МС) кискен куркынычлыкларны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча әлеге Регламент (алга таба-Регламент) Россия Федерациясенә 2023 елның 17 маендагы ФСТЭК тарафыннан расланган органда (оешмада) кискен куркынычлыклар белән идарә итүне оештыру житәкчеләге, Россия ФСТЭК тарафыннан 2022 елның 28 октябрәндәге расланган программа, программа-аппарат чараларының кискен куркынычлык якларын бәяләү методикасы нигезендә эшләнган.

1.2. Әлеге Регламент дәүләт МСында булган мәгълүматны яклау турындагы таләпләр, шулай ук Россия Федерациясенә техник һәм экспорт контроле буенча федераль хезмәтенә башка норматив хокукый актлары һәм методик документлары нигезендә мәгълүмати системаларның программа, программа-аппарат чараларының житешсезлекләрен ачыклау, анализлау һәм бетерү чараларын кабул иткәндә мәгълүмат системалары операторлары тарафыннан кулланылырга тиеш.

1.3. Мәгълүматны сертификацияләнгән программа, программа-аппарат чараларында критик житешсезлекләрен ачыклау, анализлау һәм бетерү өстенлекле тәртиптә тәмин ителә һәм аларда эксплуатацияләү документациясе нигезендә, шулай ук әзерләүче тәкъдимнәре белән гамәлгә ашырыла.

1.4. Регламентта ГОСТ Р 50922-2006 мәгълүматны саклау милли стандартлары белән билгеләнгән терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла. Төп терминнар һәм билгеләмәләр", ГОСТ Р 56545-2015 «Мәгълүматны яклау. Мәгълүмати системаларның якланмаганлыгы. Йомшаклыкларны тасвирлау

кагыйдэләре»,ГОСТ Р 56546-2015 «Мәгълүматны яклау. Мәгълүмати системаларның якланмаганлыгы. һәм мәгълүматны яклау һәм мәгълүмати иминлекне тәмин итү өлкәсендә башка милли стандартлар белән билгеләнгән терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла.

Регламентның максатлары түбәндәгеләр:

- МСда критик куркынычлыкларны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары һәм Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

- органнарның (оешмаларның) эшләү үзенчәлекләрен исәпкә алып, куркынычлыклар белән идарә итү буенча жентекле регламент һәм стандартлар эшләү өчен нигез булдыру;

- куркынычлыкларны бетерү мәсьәләләре буенча органнарның (оешмаларның) структур бүлекчәләре арасында үзара хезмәттәшлекне оештыру.

2. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН КУРКЫНЫЧЛЫКЛАРЫН АЧЫКЛАУ ТӘРТИБЕ

2.1. МСда түбәндәге төр куркынычлыкларны ачыклау гамәлгә ашырылырга тиеш:

- МС һәм аның мәгълүматны яклау системасы (алга таба - МСС) программа белән тәэмин итүнең житешсезлекләре һәм (яисә) хаталары.

- МСда аппарат чараларының, шул исәптән мәгълүмат яклауның аппарат чаралары кимчелекләре.

- оештыру-техник житешсезлекләр.

2.2. МС куркынычсызлык администраторы һәм МС система администраторлары МС куркынычсызлыгын ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча чараларны турыдан-туры башкаручылар булып тора.

Куркынычлыкларны мониторинглау һәм аларның кулланылышын бәяләү этабында тышкы һәм эчке чыганақлардан алынган мәгълүматлар нигезендә куркынычлыкларны ачыклау һәм аларны эшкәртү буенча карарлар кабул итү башкарыла.

Йомшаклыклар белән идарә итү процессы барлык ИС органы (оешма) өчен оештырыла һәм зәгыйфьлекләр һәм ИС объектлары турындагы белешмәләрне даими һәм даими актуальләштерүне күздә тотарга тиеш. Куркынычлык статусы үзгәргәндә (МСда кулланылыш, төзәтмәләр булу, критиклык) аларны бетерү ысуллары төзәтелергә тиеш.

Куркынычлыкларны идарә итү процессы орган (оешма)эшчәнлегенә башка процесслары һәм процедуралары белән бәйлә:

- мәгълүмати куркынычсызлыкны мониторинглау - мәгълүмат куркынычсызлыгын бозуларны, мәгълүмат куркынычсызлыгына янауларны һәм куркынычсызлык куркынычсызлыгын ачыклау максатыннан куркынычсызлык вакыйгаларын һәм башка мәгълүматларны теркәү нәтижәләрен даими күзәтү һәм анализлау процессы;

- якланганлыкны бәяләү - ИС органына (оешмага) компьютер атакаларын гамәлгә ашыру өчен табылган зәгыйфьлекләренә файдалану мөмкинлеген анализлау;

- мәгълүматның куркынычсызлыгына куркыныч янавын бәяләү - органның (оешманың) МСда тормышка ашырыла торган (барлыкка килү) куркынычларның актуальлеген ачыклау һәм бәяләү;

- конфигурация белән идарә итү - МС программа һәм программа-аппарат тәэмин итүенең үзгәрешләрен, составын һәм көйләүләрен контрольдә тоту;

- яңартулар белән идарә итү - органда (оешмада) программа тәэмин ителешен сатып алу, анализлау һәм яңартуны жәелдерү;

- мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын куллану - куллану мөмкин булмау сәбәпле мәгълүматны саклау таләпләренә туры китереп гамәлгә ашырылырга тиешле аерым мәгълүматны саклау чаралары урынына МСда кулланыла торган мәгълүматны саклау чараларын эшләү һәм куллану.

Куркынычсызлык администраторлары тарафыннан куркынычсызлык кимчелекләрен бетерү кирәклегенә турында нигезле карар кабул итү максатыннан МСда куркынычлыкларны анализлау нәтижәләре буенча программа, программа-аппарат чараларында ачыкланган куркынычсызлык кимчелекләренә критик дәрәжәсе бәяләнә.

Куркынычлыкларның кискенлеген билгеләү өчен башлангыч мәгълүматлар булып:

- Россиянең ФСТЭК (bdu.fstec.ru) мәгълүмат куркынычсызлыгына куркыныч янаулар мәгълүматлары банкында булган программа тәэминаты, программа-аппарат чаралары куркынычсызлыгы базасы, шулай ук билгеле куркынычлыклар турында мәгълүматлар булган башка чыганаclar;

- программа һәм программа-аппарат чараларын эшләүчеләрнең һәм мәгълүмати куркынычсызлык өлкәсендә тикшерүчеләрнең рәсми мәгълүмати ресурслары.

- инвентаризация нәтижәләре буенча алынган һәм (яисә) мәгълүмати системалар документларында китерелгән мәгълүмати системаларның составы һәм архитектурасы турында белешмәләр;

- оператор үткәргән мәғлүмати системаларның сакланышын контрольдә тоту нәтижәләре.

Югарыда күрсәтелгән күрсәткечләр МС эшли торган эшчәнлек өлкәсендәге үзенчәлекләрне исәпкә алып аныкланырга яисә тулыландырырга мөмкин.

Программа, программа-аппарат чараларының куркынычлык дәрәжәсен бәяләү куркынычсызлык администраторлары тарафыннан уздырыла.

Программа, программа-аппарат чараларының житешсезлек дәрәжәсен конкрет МСна карата бәяли:

- житешсезлеккә дучар булган программа, программа-аппарат чараларын билгеләү;

- житешсезлеккә дучар ителгән программа, программа-аппарат чараларын урнаштыру урынының мәғлүмат системасында (мәсәлән, система периметрында, системаның эчке сегментында, тәнкыйть процессларын (бизнес-процессларны) һәм ИСның башка сегментларын гамәлгә ашырганда) билгеләү;

- МСда программа, программа-аппарат чараларының куркынычсызлык дәрәжәсен исәпләү.

3. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫКЛАРЫН АНАЛИЗЛАУ ТӘРТИБЕ

Куркынычлыкларны анализлау этабында МСда органның (оешманың) куркынычлык дәрәжәсе билгеләнә һәм түбәндәге чыганақлардан алынган мәғлүматлар нигезендә куркынычлыкларны ачыклау гамәлгә ашырыла:

а) эчке чыганақлар:

- мәғлүмат инфраструктурасы белән идарә итү системалары (алга таба - ИТ-инфраструктура);

- конфигурациялар белән идарә итүнең мәғлүматлар базалары;

- МС документациясе;

- органнар (оешмалар) белемнәренә электрон базалары;

б) Россия ФСТЭК мәғлүмат куркынычсызлығына куркыныч янаган мәғлүматлар базасы (алга таба - БДУ);

в) тышкы чыганақлар:

- билгеле куркынычсызлык турында мәғлүматлар булган мәғлүмат базалары;

- программа һәм программа-аппарат чараларын эшләүчеләрнең һәм мәғлүмати куркынычсызлык өлкәсендә тикшерүчеләрнең рәсми мәғлүмати ресурслары.

Мәғлүмат чыганақлары органның (оешманың) эшләү үзенчәлекләрен исәпкә алып аныкланырга яисә тулыланырга мөмкин

Куркынычлыкларны анализлау һәм аларның кулланылышын бәяләү этабында 3.1 таблицасында китерелгән операцияләр башкарыла.

№ т/б	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	Якланмаганлыкны турында мәгълүматны анализлау	Актуаль һәм потенциал якланмаганлык эзләү һәм аларның органның (оешманың) мәгълүмат системаларына карата кулланылышын бәяләү максатында төрле чыганақлардан мәгълүматны анализлау. Якланмаганлык турында жыйланган белешмәләрне теркәү һәм корреляцияләү
2	Якланмаганлыкны кулланылышын бәяләү	Мәгълүмат системалары объектлары турындагы мәгълүмат нигезендә һәм аларның торышы, алга таба эшкәртүне (релевант житешсезлекләр) таләп итми торган житешсезлекләрне билгеләү максатында, орган (оешма) мәгълүмат системаларына житешсезлекләр куллану белән билгеләнә. Якланмаганлыкның кулланылышын бәяләү түбәндәге очрақларда башкарыла: «Конфигурация белән идарә итү» процессы кысаларында конфигурацияләр идарәсендәге мәгълүматлар базасыннан алынган ИТ-инфраструктура турындагы белешмәләрне анализлау нигезендә; «Куркынычны бәяләү» процессы кысаларында янауларны модельләштерү нәтижәсендә алынган ихтимал объектлар турындагы белешмәләрне анализлау нигезендә; якланганлыкны бәяләү нәтижәләре буенча
3	Өстәмә мәгълүмат алуға карарлар кабул итү	Якланмаганлык турында өстәмә мәгълүмат сорату (объектларны сканлаштыру, якланганлыкны бәяләү), әгәр булган мәгълүматлар зәгыйфьлекләр белән идарә итү буенча карарлар кабул итү өчен житезлек булмаса
4	Объектларны сканлаштыруға бурычлар кую	Мәгълүмати системалар объектларын булган мәгълүматларның житезләве яисә актуальгә булмаган очрақта, шулай ук соңгы сканердан соң житешсезлек турында мәгълүмат алган очрақта, планнан тыш сканлаштыруны сорау
5	Объектларны сканлаштыру	Яклаганлыкны анализлауның автоматлаштырылган системалары ярдәмендә зәгыйфьлекләр һәм житешсезлекләр эзләү. Сканерлау объектларын һәм вакытын сайлау, кызыксынучы бүлекчәләргә хәбәр итү (мәсәлән, ситуацион үзәк, ИТ бүлекчәсе) сканирование үткәру һәм сайланган объектларны алга таба көчсезлек булуга сканерлау турында.
6	Сакланганлыкны бәяләү	Мәгълүмат системаларына якланмаганлык куллану мөмкинлеген эксперт бәяләве. Сакланганлыкны бәяләү барышында органның (оешманың) мәгълүмат системаларында куркынычсызлыкны эксплуатацияләү чарасын кулланып, шул исәптән, үтеп керүгә тест барышында, куркынычсызлыкны эксплуатацияләү мөмкинлеген тикшерү үткәрелә (мәгълүматны саклау системасын мәгълүматны саклау системасын урап үтеп, аңа рөхсәтсез керү (тәэсир итү) омтылышларын гамәлгә ашыру юлы белән мәгълүматны саклау системасын сынау)

3.1 нче таблица нигезендә органда (оешмада) операция исемен, операцияне тасвирлауны, башкаручыларны, дәвамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган жентекле тасвирлама эшләнәргә тиеш. Операциянең жентекле тасвирламасы орган (оешма) мәгълүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларына кертелә.

ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН КУРКЫНЫЧЛЫКЛАРЫН БЕТЕРҮ ТӘРТИБЕ

4.1. Куркынычлыкларны бетерү ысулларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында куркынычлыкларны бетерү өстенлеге билгеләнә һәм аларны бетерү ысуллары сайлана: программа тәминатын яңарту һәм (яки) мәгълүматны саклауның компенсацион чараларын куллану, шулай ук ачыкланган куркынычлыкларны куллану (эксплуатацияләү) мөмкинлеген бетерүгә яки булдырмауга юнәлдерелгән чаралар күрелә.

Житешсезлекләргә бетерү методларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында түбәндәге бурычлар хәл ителә:

- куркынычлыкларны бетерү өстенлеген билгеләү;
- куркынычлыкларны бетерү ысулларын сайлау;
- мәгълүматны компенсацияләүче чараларны программа белән тәмин итүне яңарту һәм (яисә) куллану.

Куркынычлыкларны бетерү методларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында 4.1 нче таблицادا китерелгән операцияләр башкарыла.

4.1 нче таблица

№ т/б	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	Куркынычлыкларны бетерү өстенлеген билгеләү	Куркынычлыкларны бәяләү этабында куркынычлыкларның кмскенлеген исәпләү нәтижеләренә ярашлы куркынычлыкларны бетерүнең өстенлеген билгеләү (4 нче этап)
2	Куркынычлыкларны бетерү ысулларын билгеләү	Куркынычлыкларны бетерү методын сайлау: мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын яңарту яисә куллану
3	Вақытлыча яңартулар урнаштыру турында карар кабул итү	Кискен куркынычсызлыкны ачыклаганда, куркынычсызлыкка дучар булган мәгълүмат системалары объектларының программа тәминатын яңартуны ашыгыч рәвештә урнаштыру турында карар кабул ителергә мөмкин
4	Ашыгыч яңарту жайланмасына заявка булдыру	Вақытлыча яңарту жайланмасына заявка ИТ бүлек житәкчесенә килештерүгә жибәрелә.
5	Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче	Критик куркынычлыкны ачыклаганда яңартылу урнаштырганчы вақытлыча хәл итү сыйфатында

	чараларын ашыгыч гамэлгә ашыру турында карар кабул итү	мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын ашыгыч гамэлгә ашыру турында карар кабул ителергә мөмкин
6	Яңарту урнаштыруга гариза язу	Әгәр дә элге куркынычсызлыкны бетерү өчен яңарту урнаштыру планлаштырылмаса, гариза төзелә
7	Мәгълүматны саклауның компенсация чараларын гамэлгә ашыруга гариза язу.	Мәгълүматны саклауның компенсация чараларын гамэлгә ашыруга гариза яңарту урнаштыру мөмкинлегенә булмаганда, шулай ук куркынычлыкны бетерүгә кадәр чаралар күрү кирәк булган очракта төзелә.

4.1 нче таблица нигезендә органда (оешмада) операция исемен, операцияне тасвирлауны, башкаручыларны, дәвамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган жентекле тасвирлама эшләнүгә тиеш. Операциянең жентекле тасвирламасы орган (оешма) мәгълүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларына кертелә.

4.2. Куркынычлыкны бетерү этабында мониторинг этабында ачыкланган куркынычлыкларны куллану (эксплуатацияләү) мөмкинлеген бетерүгә яки булдырмауга юнәлдерелгән чаралар күрелә. Шулай ук вакытта 4.2 нче таблицада күрсәтелгән операцияләр башкарыла.

4.2 нче таблица

№ т/б	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	ИТ бүлекчәсә житекчелегә белән жайланманы килештерү	Программа белән тәэмин итүнең яңартылуын кичектергесез урнаштыру ИТ бүлекчәсә житекчелегә белән алдан килештерелә.
2	Яңартуны тестлаштыру	Эшләнүче тарафыннан программа, программа-аппарат чараларын, шулай ук декларацияләнмәгән потенциал куркыныч сәяси баннерларны, лозунгларны, чакыруларны һәм башка хокуксыз мәгълүматны (алга таба декларацияләнмәгән мөмкинлекләрне) ачыклау
3	Тест сегментында яңартуны урнаштыру	Мәгълүмат системасының сайланган тест сегментында урнаштыруының аны эшчәнлегенә йогынтысын билгеләү максатыннан яңартуларны урнаштыру.
4	Яңарту урнаштыру турында карар кабул итү	Сайланган сегментта яңарту урнаштырудан тискәре йогынты ясалмаган очракта, аны системада тарату турында карар кабул ителә. Сайланган сегментта яңарту жайланмасыннан тискәре йогынтысы ачыклаган очракта, яңартуның алга таба таралуы гамэлгә ашырылмый, шулай ук вакытта куркынычлыкны нейтральләштерү өчен мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чаралары кулланыла.

5	Яңартуны билгеләү	Мәғълүмат системалары объектларына яңартуны тарату
6	Яңартулар урнаштыру планын формалаштыру	Яңартуларны ашыгыч урнаштыру кирәклеген билгеләнмәгән куркынычлыklar планын яңартулар урнаштыру барышында бетерелә. Яңартулар планын формалаштыру яңартулар урнаштыруга заявканы исәпкә алып башкарыла
7	Мәғълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру	Мәғълүмат системаларында тискәре йогынтысын ачыклау сәбәпләрен урнаштыру мөмкин булмау, яңарту урнаштыруның тискәре йогынтысын ачыклау, шулай ук, куркынычлыкны бетергәнчә чаралар күрергә кирәк булганда мәғълүматны саклау таләпләренә туры китереп гамәлгә ашырылырга тиешле аерым мәғълүматны саклау чаралары урынына кулланыла торган мәғълүматны саклау чараларын эшләү һәм куллану. Мәғълүматны яклауның компенсацияләүче чараларына керергә мөмкин: мәғълүматны яклауның оештыру чаралары, мәғълүматны яклау чараларын көйләү, куркынычсызлык вакыйгаларын анализлау, ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр керту

Программа һәм программа-аппарат чараларының яңартуларын тестлау Россия ФСТЭК БДУда тиешле тест нәтижеләре булмаган очракта органда, оешмада, орган (оешма) карары буенча файдаланыла торган МСда критик куркынычлыklarны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча регламент нигезендә гамәлгә ашырыла.

Тиешле белешмәләр булган очракта, программалы, программа-аппарат чараларын эшләүчеләрнең куркынычсызлыгы бюллетеньнәрендә тәкъдим ителгән мәғълүматны компенсацияләү чаралары, шулай ук Россия ФСТЭК БДУ да бастырылган куркынычлык тасвирламасында кулланылырга мөмкин.

Куркынычлыklarны бетерү буенча киңәш ителә торган сроклар:

- куркыныч кискен дәрәжәсе - 24 сәгатькә кадәр;
- куркынычлыкның югары дәрәжәсе - 7 көнгә кадәр;
- куркынычлыкның уртача дәрәжәсе - 4 атнага кадәр;
- куркынычлыкның дәрәжәсе түбән - 4 айга кадәр.

Мәғълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча подпроцессны үтәү кысаларында 4.3 нче таблицада китерелгән операцияләр башкарыла.

№ т/б	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	Мәгълүматны яклау чараларын һәм аларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы кешеләрне билгеләү	Куркынычлыкны нейтральләштерү яки аны эксплуатацияләүдән мөмкин булган тискәре нәтижеләргә киметү өчен кирәкле мәгълүматны саклауның компенсация чараларын билгеләү. Әлеге операцияне үтәү барышында сайлап алынган мәгълүматны яклау чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәк булган хезмәткәрләр билгеләнергә тиеш.
2	Хезмәткәрләрне жәлеп итүне килештерү	Мәгълүматны саклауның компенсация чараларын гамәлгә ашыру өчен башка бүлекчәләр хезмәткәрләрен жәлеп итү кирәк булганда саклау бүлекчәсә җитәкчесе аларны жәлеп итүне тиешле бүлекчәләр җитәкчеләре белән килештерә
3	Мәгълүматны яклауның оештыру чараларын гамәлгә ашыру	Мәгълүматны яклауның оештыру чараларын гамәлгә ашыру: ИТ-инфраструктураны куллануны чикләү; саклау режимын оештыру (аерым алганда, техник чараларга керү мөмкинлеген чикләү); орган (оешма) персоналына мәгълүмат бирү һәм өйрәтү
4	Мәгълүматны саклау чараларын көйләү	Мәгълүматны яклау чараларынан файдаланып, компенсацияләүче чараларны гамәлгә ашыру мөмкинлеген, мәгълүматны яклау чараларын (кирәк булганда) сайлап алуны бәяләү. Мәгълүматны яклау чараларын көйләү эшләрен башкару
5	Куркынычсызлык вакыйгаларын анализлауны оештыру	Куркынычсызлыктан файдалануның омтылышларын ачыклау һәм блоклау максатыннан, куркынычсызлык вакыйгаларын һәм башка мәгълүматларны теркәү нәтижеләрен даими күзәтү һәм анализлау
6	ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр кертү	ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр кертү программа һәм программа-аппарат чаралары конфигурациясенә үзгәрешләр кертү гамәлләрен үз эченә ала (шул исәптән, юкка чыгару (эксплуатациядән чыгару)).

4.2 һәм 4.3 нче таблицалар нигезендә органда (оешмада) операцияләрнең атамасын, тасвирлауны, башкаручыларны дөвамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган операциянең җентекле тасвирламасы эшләнәргә тиеш.

Операциянең җентекле тасвирламасы орган (оешма) мәгълүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларына кертелә.

Программа, программа-аппарат чараларының яңарышларын алу, урнаштыру һәм тест үткөрү мөмкин булмаган очракта мәгълүматны яклауның компенсацияләү чаралары күрелә.

Мәгълүматны яклау буенча компенсацияләүче чараларны сайлау, МС эшчәнлегенң архитектурасын һәм үзенчәлекләрен, шулай ук программа, программа-аппарат чараларының куркынычлыкларын эксплуатацияләү ысулларын исәпкә алып, оператор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Куркынычлыкларны эксплуатацияләү мөмкинлеген булдырмауга юнәлдерелгән компенсацияләүне оештыру һәм техник чаралар булып:

- МСның куркыныч компонентлары конфигурациясен, шул исәптән функцияләренә керү ягыннан үтәләше ачыкланган куркынычлыкларны эксплуатацияләүгә ярдәм итүне үзгәртү;

- куркыныч программа, программа-аппарат чараларын куллану буенча чикләү яки аларны ачыкланган куркынычлыкларны куллану белән бәйлә булган функцияләргә үтәүне чикләүче эш режимына күчәрүне(мәсәлән, куркыныч хезмәтләргә һәм чөлтәр беркетмәләрен сүндерү) чикләү;

- серверларны, телекоммуникация жиһазларын һәм элемент каналларын резервлауны да кертеп, МС компонентларын резервлау;

- МСда куркынычлыкларны эксплуатацияләү билгеләрен ачыклауны тәэмин итүче мәгълүматны саклау чаралары кагыйдәләрен хәл итүче сигатур куллану;

- мәгълүмати куркынычсызлыкны мониторинглау һәм куркынычлыкны файдалану мөмкинлегенә бәйлә рәвештә МСда мәгълүматның куркынычсызлык вакыйгаларын ачыклау.